

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

ALGORITMY DIGITÁLNÍ KARTOGRAFIE A GIS

KATEDRA GEOMATIKY

Úloha č. 4: Množinové operace s polygony

Monika KŘÍŽOVÁ
Marek HOFFMANN

leden 2022

Obsah

1	Zadání	2
2	Údaje o bonusových úlohách	2
3	Popis problému	2
4	Popisy algoritmů	2
5	Problematické situace	2
6	Vstupní data	2
6.1	Načítání textového souboru	2
6.2	Kreslení polygonů	3
7	Výstupní data	4
8	Printscreen vytvořené aplikace	7
9	Dokumentace	8
9.1	Hlavičkový soubor Types	8
9.2	Třída Algorithms	9
9.3	Třída Draw	12
9.4	Třída Edge	13
9.5	Třída QPointFBO	13
9.6	Třída SortByX	14
9.7	Třída SortByY	14
9.8	Třída Widget	14
10	Závěr	15

1 Zadání

2 Údaje o bonusových úlohách

-
-
-

3 Popis problému

4 Popisy algoritmů

5 Problematické situace

6 Vstupní data

6.1 Načítání textového souboru

Soubor polygonů určenými body s polohovými souřadnicemi x , y v souřadnicovém systému S-JTSK se do projektu nahrávají po stisknutí tlačítka *Load polygons*.

Body jsou načítány postupně řádek po řádku, přičemž musí v nahrávaném souboru platit následující pravidla:

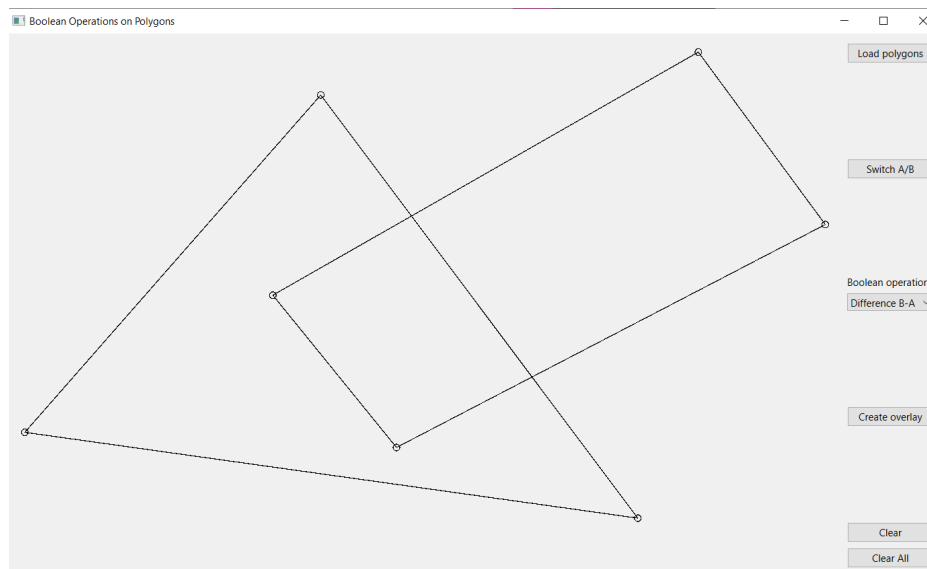
- na řádku je pořadí proměnných $id \gg y$ (S-JTSK) $\gg x$ (S-JTSK), hodnoty jsou od sebe odděleny jednou mezerou,
- id je identifikátor jednotlivých vrcholů polygonu, x , y , jsou polohové souřadnice vrcholu polygonu

```

1 743001.84 1039322.30
2 743003.27 1039321.21
3 743004.13 1039322.31
4 743003.91 1039322.48
5 743005.24 1039324.19
6 743007.20 1039326.72
7 743010.25 1039324.34
8 743010.50 1039324.36
9 743010.53 1039324.11
10 743013.48 1039321.84

```

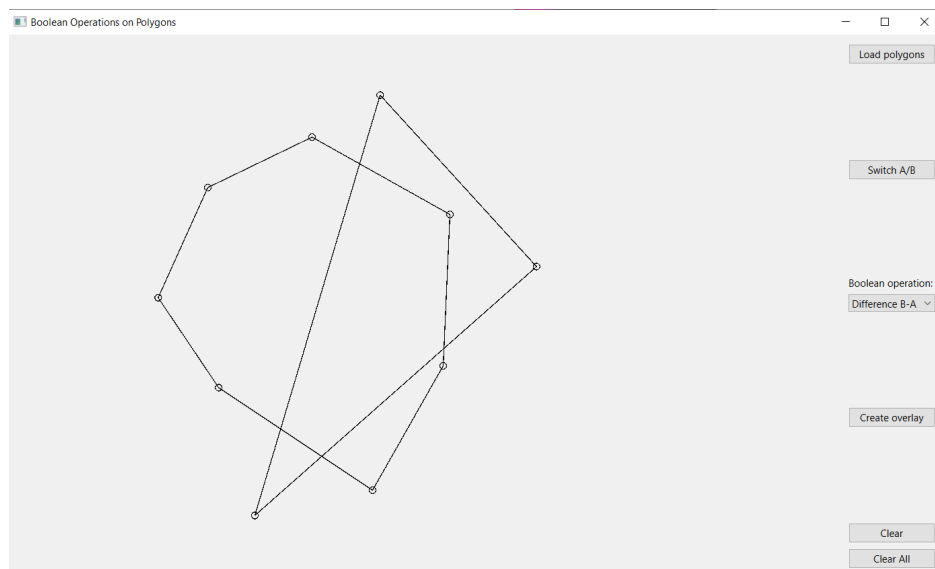
Obrázek 1: Špagetový model vstupního souboru bodů

Obrázek 2: Aplikace po načtení polygonů z textového souboru

6.2 Kreslení polygonů

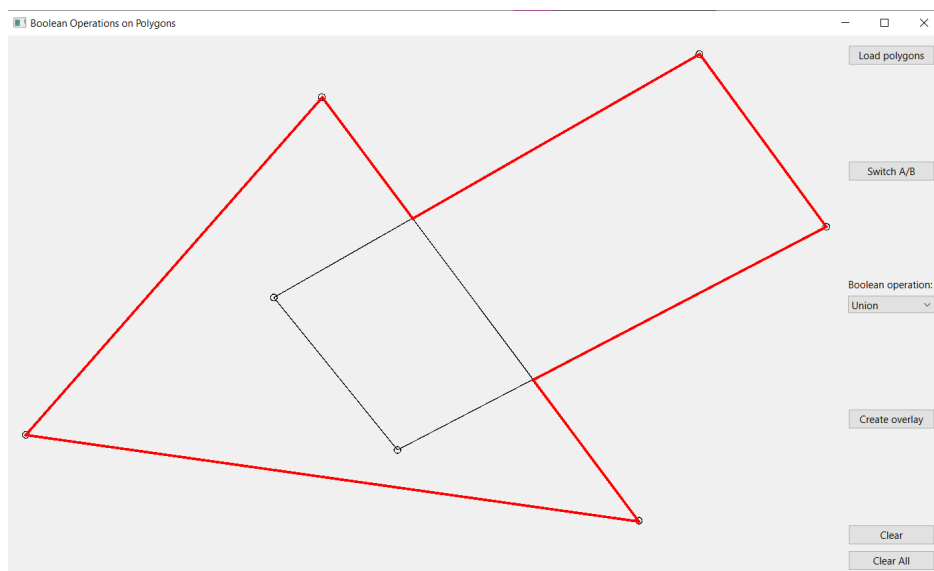
Druhou možností zadávání polygonů je kreslení polygonů přímo v interaktivním prostředí aplikace. Opakovaným zadáváním bodů kliknutím myši lze vytvořit polygon jakéhokoli tvaru. Po stisknutí tlačítka *Switch A/B* lze stejným způsobem zadat druhý polygon. Nad touto dvojicí pak lze provádět vybrané množinové operace.

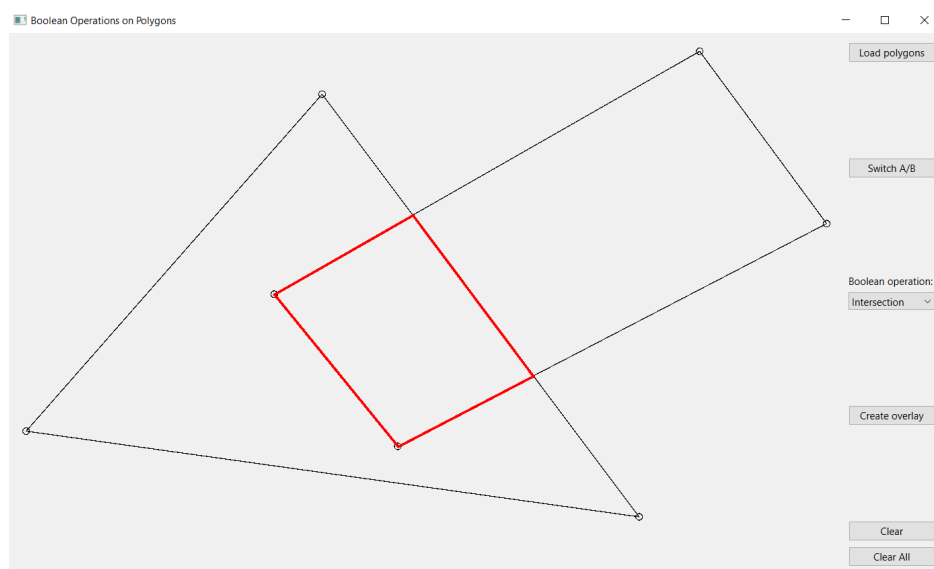
Obrázek 3: Aplikace po manuálním nakreslení dvou polygonů

7 Výstupní data

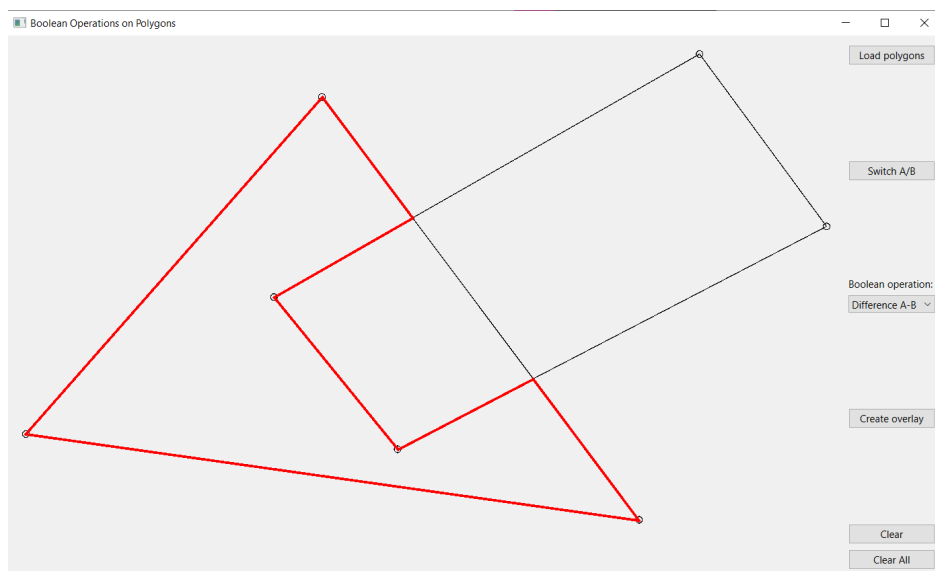
Nad zadanými polygony lze na základě výběru z comboBoxu provést 4 základní množinové operace; sjednocení (4), průnik (5) a rozdíl polygonů A-B a B-A (6, 7). Jednotlivé operace jsou zobrazeny na následujících obrázcích.

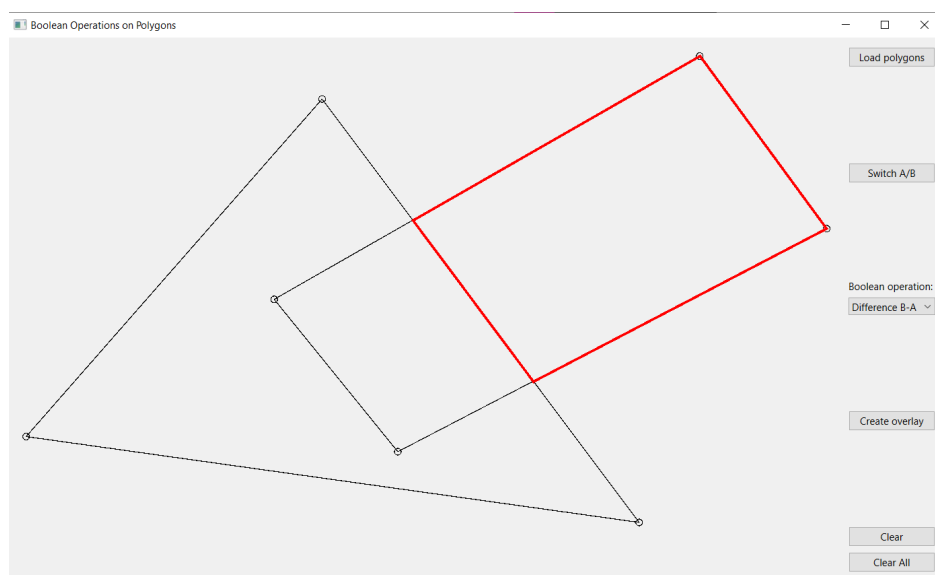
Obrázek 4: Sjednocení polygonů

Obrázek 5: Průnik polygonů

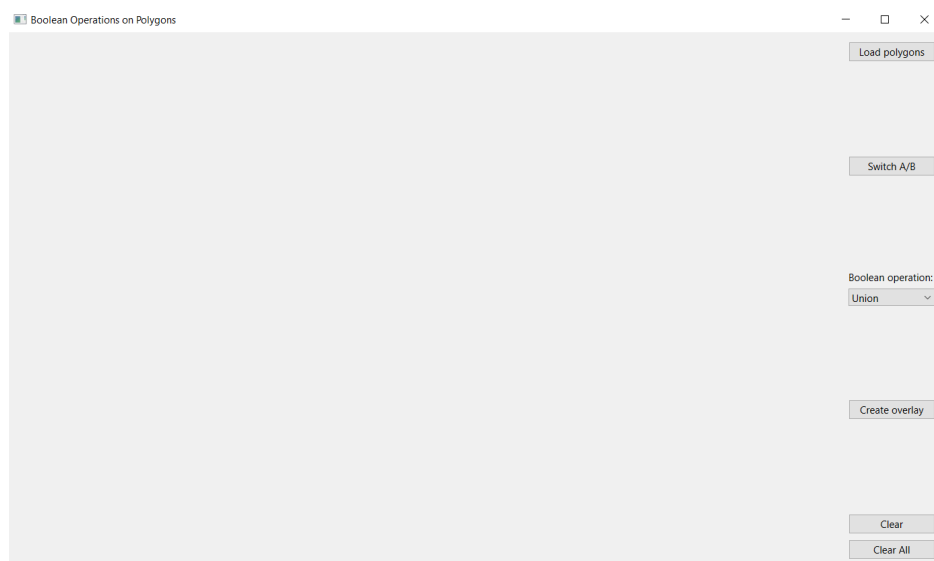

Obrázek 6: Rozdíl polygonů A-B

Obrázek 7: Rozdíl polygonů B-A

8 Printscreen vytvořené aplikace

Obrázek 8: Úvodní okno aplikace

9 Dokumentace

Kód zahrnuje celkem 7 tříd – Algorithms, Draw, Edge, QpointFBO, Sort-ByX, SortByY Widget a jeden hlavičkový soubor Types. Všechny třídy budou následně detailněji popsány.

9.1 Hlavičkový soubor Types

Hlavičkový soubor Types definuje následující výčtové typy.

- TPointLinePosition
- TPointPolygonPosition
- TBooleanOperation
- T2LinesPosition
- TPolygon
- TEdges

TPointLinePosition TPointLinePosition ukládá hodnoty polohy bodu vůči přímce.

- RightHP v případě, že bod leží v pravé polorovině,
- LeftHP v případě, že bod leží v levé polorovině,
- On v případě, že bod leží na přímce.

TPointPolygonPosition TPointPolygonPosition ukládá hodnoty polohy bodu vůči polygonu.

- Inner v případě, že bod uvnitř polygonu
- Outer v případě, že bod leží vně polygonu
- Boundary v případě, že bod leží na hraně polygonu

TBooleanOperation TBooleanOperation definuje hodnoty pro určení typu množinové operace.

- Union - sjednocení polygonů
- Intersection - průnik polygonů
- DifferenceA_B - rozdíl polygonů A-B
- DifferenceB_A - rozdíl polygonů B-A

T2LinesPosition TPointPolygonPosition ukládá hodnoty pro určení vzájemné polohy dvou přímek.

- Colinear - kolineární přímky
- Parallel - rovnoběžné přímky
- Intersect - různoběžné přímky
- NonIntersect - mimoběžné přímky

TPolygon Představuje vektor datového typu QPointFBO.

TEdges Představuje vektor datového typu Edge

9.2 Třída Algorithms

Třída Algorithms obsahuje 9 funkcí:

- TPointLinePosition getPointLinePosition(QPointFBO &a, QPointFBO &p1, QPointFBO &p2);
- double get2LinesAngle(QPointFBO &p1, QPointFBO &p2, QPointFBO &p3, QPointFBO &p4);
- TPointPolygonPosition getPositionWinding(QPointFBO &q, TPolygon &pol);
- std::tuple<QPointFBO,T2LinesPosition> get2LinesIntersection(QPointFBO &p1, QPointFBO &p2, QPointFBO &p3, QPointFBO &p4);
- void updatePolygons(TPolygon &A, TPolygon &B);

- void processIntersection(QPointFBO &b, double t, int &index, TPolygon &P);
- void setEdgePositions(TPolygon &A, TPolygon &B);
- void selectEdges(TPolygon &P, TPointPolygonPosition pos, TEdges &edges);
- TEdges createOverlay(TPolygon &A, TPolygon &B, TBooleanOperation &op);

TPointLinePosition getPosition(QPointFBO &a, QPointFBO &p1, QPointFBO &p2); Analyzuje vzájemnou polohu mezi bodem a linií polygonu, resp. v jaké polorovině vůči linii se bod nachází. Vstupními argumenty funkce jsou souřadnice určovaného bodu (jako QPointFBO) a souřadnice 2 bodů určujících polohu linie (vrcholy polygonu taktéž jako QPointFBO). Funkce vrací vždy hodnotu RightHP, LeftHP, On datového typu TPointLinePosition dle následujících pravidel:

- RightHP v případě, že bod leží v pravé polorovině,
- LeftHP v případě, že bod leží v levé polorovině,
- On v případě, že bod leží na linii.

double get2LinesAngle(QPointFBO &p1, QPointFBO &p2, QPointFBO &p3, QPointFBO &p4); Počítá úhel mezi dvěma liniemi. Vstupními argumenty jsou body určující linie, tzn. vrcholy polygonu. Návrátovou hodnotou funkce je double – desetinné číslo s velikostí úhlu mezi těmito přímkami.

TPointPolygonPosition getPositionWinding(QPointFBO &q, TPolygon &pol); Funkce analyzuje polohu bodu vůči polygonu metodou Winding Number, jež byla podrobně vysvětlena v kapitole 3. Vstupními argumenty je bod typu QPointFB a polygon datového typu TPolygon. Výstupní hodnotou je datový typ TPointPolygonPosition, jehož hodnoty nabývají následující hodnoty:

- Inner v případě, že bod uvnitř polygonu
- Outer v případě, že bod leží vně polygonu
- Boundary v případě, že bod leží na hraně polygonu

std::tuple<QPointFBO, T2LinesPosition> get2LinesIntersection(QPointFBO &p1, QPointFBO &p2, QPointFBO &p3, QPointFBO &p4); Funkce určuje vzájemnou polohu dvou přímek na základně hodnot parametrů k_1 , k_2 a k_3 , které se vypočetly jako dílčí determinanty směrových vektorů u, v, w . Pokud se všechny parametry k blíží k nule, vrací funkce dvojici hodnot QPointFBO s defaultními parametry a hodnotu **Colinear** datového typu T2LinesPosition. Pokud se blíží nule pouze koeficienty k_1 a k_2 , vrací funkce QPointFBO s defaultními parametry a **Parallel**. Dále se vypočtou hodnoty α a β . Pokud se hodnoty nacházejí v intervalu $(0,1)$, vypočte se pozice průsečíku. Následně funkce vrací hodnotu **Intersect** a bod QPointFBO s vypočtenými sořadnicemi a parametry α a β . Pokud nenastane ani jedna z výše popsaných situací, vrací funkce bod QPointFBO a hodnotu **NonIntersect** dat. typu T2LinesPosition.

void updatePolygons(TPolygon &A, TPolygon &B); Funkce hledá průsečíky dvou polygonů pomocí funkce *get2LinesIntersection()*. Pokud průsečík existuje, uloží se do mapy, jejíž klíčem je parametr α nebo β a hodnotou je vypočtený průsečík. Následně se bod přidá do daného polygonu pomocí funkce *processIntersection*. Funkce nic nevrací.

void processIntersection(QPointFBO &b, double t, int &index, TPolygon &P); Funkce je volána funkcí *updatePolygons()*. Tato funkce vkládá nalezený průsečík s hodnotami α nebo β na určitou pozici danou indexem v daném polygonu. Funkce nic nevrací.

void setEdgePositions(TPolygon &A, TPolygon &B); Funkce určuje pozici středových bodů všech hran polygonu vůči druhému polygonu. K určení vzájemné polohy body a polygonu se volá funkce *getPositionWinding()*. Settrem se každému vrcholu polygonu nastaví hodnota TPointPolygonPosition. Funkce nic nevrací.

void selectEdges(TPolygon &P, TPointPolygonPosition pos, TEdges &edges); Funkce přidává do vektoru hran TEdges ty hrany polygonu P, jejichž počáteční body mají hodnotu TPointPolygonPosition shodnou se vstupní hodnotou pos. Funkce nic nevrací.

TEdges createOverlay(TPolygon &A, TPolygon &B, TBooleanOperation &op); Funkce vrací ty hrany obou polygonů, které odpovídají vstupní hodnotě TBooleanOperation, která odpovídá zvolené množinové operaci.

Funkce nejdříve vypočte průsečíky polygonů a aktualizuje je pomocí funkce *updatePolygons()*. Následně se určí vzájemnou polohu hran vůči oboum polygonům pomocí funkce *setEdgePositions()*. Následně se opakovaně volá funkce *selectEdges* na základně vybrané množinové operace. Pokud je zvolena operace **Union** (sjednocení), vyberou se vnější hrany obou polygonů. Pokud se zvolí operace **Intersection** (průnik), za výsledek se uvažují pouze vnitřní hrany obou polygonů. Pokud je vybrána operace **Difference A-B**, vrátí funkce vnější hrany polygonu A a vnitřní hrany polygonu B. Pokud zvolíme operaci **Difference B-A**, vyberou se naopak vnitřní hrany hrany polygonu A a vnější hrany polygonu B.

9.3 Třída Draw

Třída Draw obsahuje následující funkce, které budou dále podrobně popsány:

- void paintEvent(QPaintEvent *event);
- void mousePressEvent(QMouseEvent *event);
- void switchSource()addA = !addA;
- void drawPolygon(TPolygon &pol, QPainter &qp);
- TPolygon getA()return A;
- TPolygon getB()return B;
- void setEdges(TEdges &edg)res = edg;
- void clear()res.clear();
- void clearAll()A.clear(); B.clear(); res.clear();
- void loadData(QString &file_name);

a následující proměnné:

- TPolygon A, B;
- TEdges res;
- bool addA;
- double y_max = 0, x_min = 999999999; //pro transformaci
- double y_min = 999999999, x_max = 0; //pro meritko

void paintEvent(QPaintEvent *event); Funkce nastavuje grafické atributy vykreslovaných objektů a kreslí na plátno zadané polygony a znázorňuje výsledky množinových operací.

void mousePressEvent(QMouseEvent *event); Metoda získává souřadnice kursoru myši, ukládá je do polygonu a následně je vykresluje na plátno.

void switchSource(); Metoda je volána po kliknutí na tlačítka **Switch A/B** a přepíná aktivní polygon.

void drawPolygon(TPolygon &pol, QPainter &qp); Metoda transformuje polygon na Qpolygon a vykresluje ho na plátno.

TPolygon getA(); Funkce pro vrácení polygonu A ze třídy Draw.

TPolygon getB(); Funkce pro vrácení polygonu B ze třídy Draw.

void setEdges(TEdges &edg)res = edg; Metoda ukládá vybrané hrany zadanou množinovou operací ze třídy Widget do třídy Draw.

void clear(); Metoda slouží pro odstranění výsledku množinové operace.

void clearAll(); Funkce odstraňuje obsah vykreslovacího plátna.

void loadData(QString &file_name); Funkce načítá data z textového souboru a ukládá je do polygonů A a B. Vstupní argumentem je cesta k souboru, jež chceme načíst do aplikace.

9.4 Třída Edge

Ve třídě Edge je definován datový typ Edge, jenž definuje hranu polygonu. Hrana je definována počátečním a koncovým bodem uloženými v datovém typu QPointFBO. Funkce je opatřena gettry a settry.

9.5 Třída QPointFBO

Třída definuje datový typ QPointFBO, jež je dědičným datovým typem QPointF. Třída obsahuje soukromé proměnné alfa beta a pos, která ukládá pozici bodu vůči polygonu. Funkce je opatřena sadou gettrů a settrů.

9.6 Třída SortByX

Třída definuje operátor přetížení, který řadí body podle x-ové souřadnice.

9.7 Třída SortByY

Třída definuje operátor přetížení, který řadí body podle y-ové souřadnice.

9.8 Třída Widget

Třída Widget obsahuje 13 metod:

- void on_pushButton_clicked();
- void on_pushButton_2_clicked();
- void on_pushButton_3_clicked();
- void on_pushButton_4_clicked();
- void on_pushButton_5_clicked();

on_pushButton_clicked(); Funkce po stisknutí tlačítka **Switch A/B** volá funkci *switchSource()* ze třídy *Draw*

on_pushButton_2_clicked(); Funkce po stisknutí tlačítka **Create overlay** volá na základě zvolené množinové operace v *comboBoxu* metodu *createOverlay()* ze třídy *Algorithms* a vyhovující hrany ukládá setterem do třídy *Draw*.

on_pushButton_3_clicked(); Funkce po stisknutí tlačítka **Clear** volá metodu *clear()* ze třídy *Draw*.

on_pushButton_4_clicked(); Funkce po stisknutí tlačítka **Clear All** volá metodu *clearAll()* ze třídy *Draw*.

on_pushButton_5_clicked(); Funkce po stisknutí tlačítka **Load polygons** volá metodu *loadData()* ze třídy *Draw* a tím načítá soubor vybraný přes dialogové okno.

10 Závěr

V rámci úlohy byla vytvořena aplikace s grafickým rozhraním, která umožňuje provádět základní množinové operace nad dvěma polygony. Polygony lze do aplikace načíst dvěma způsoby. První možnost zahrnuje načítání z textového souboru. Aby bylo zajištěno správné načítání, musí soubor splňovat specifický datový formát. Alternativou je zadávat polygony manuálně. V tomto případě musí uživatel naklikat kurzorem myši alespoň tři body u prvního polygonu a tlačítkem *Switch A/B* se přepnout do druhého polygonu a opět definovat jeho tvar. Abychom však mohli operace provádět, musí být zajištěno, že se oba polygony překrývají. Po načtení souboru pak lze provádět překryvné operace typu sjednocení, průnik a rozdíl polygonu A-B či B-A. Výsledek se v aplikaci zobrazí zvýrazněním hran tlustou červenou barvou. Výsledek operací lze pak příslušným tlačítkem odstranit, případně lze vyčistit celé plátno.